

SISERIHKLIKE RAHASTAMISVAHENDITE MAKSETAOTLUSTE VALIMIPÕHISE KULUDOKUMENTIDE KONTROLLI METOODIKA

Rahastamisvahendi raames kontrollitakse maksetaotlusi valimipõhiselt – see on põhjendatud üheliigiliste kuludega, mis tekivad finantstootegruppide (laen, käendus, kindlustus, intressitoetus, garantiitasu jne) kaupa, lisaks on üheliigilise kuluna käsitletavad halduskulud ja –tasud. Maksed rahastamisvahendisse tehakse kooskõlas ÜSM artikliga 41 ettemaksetena. I maksetaotlusega tehakse ettemakse, mida hakatakse tõendama II ja järgnevatel maksetaotlustes (*edaspidi MT*). II ja järgnevad MT-d sisaldavad abikõlblikkust tõendavaid kulusid (kuludokumentide nimekirja), mis on uute väljamaksete eeltingimuseks. MT-de kuluridade arvukust iseloomustab toetatavate ettevõtete arv: laenude ja käendustega on plaanis toetada 2575 ettevõtet, krediidikindlustust anda 300 ettevõttele. Valimipõhist kuludokumentide kontrolli rakendatakse alates II MT-st, võttes arvesse, et SA KredEx (Kredex Krediidikindlustus AS¹ partnerina) on rahastamisvahendeid rakendanud juba perioodil 2007-2013 ning tagasinõudeid ei ole rahastamisvahendite raames tehtud. Menetleja võib vajadusel, tuginedes kaalutlusõigusele, rakendada 100% kuludokumentide kontrolli. Valimi moodustab üldjuhul menetleja, kel on valimi moodustamise kogemus, kuid valimi võib moodustada ka metoodika koostanud töötaja.

Rahastamisvahendi toodete kulusid tõendavateks dokumentideks on rahastamisvahendi rakendaja poolt või tema nimel sõlmitud lepingud ja nendega seonduvad dokumendid, lisaks nii halduskulude ja –tasudega kui ka intressitoetuste ja garantiitasude toetustega seonduvad dokumendid, samuti maksekorraldused. Abikõlblikkuse kontrollimisel on aluseks Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013 artikkel 42 ja rahastamislepingus abikõlblikkust puudutavad sätted.

RÜ kontroll koosneb kahest osast:

- 1. kuludokumentide nimekirjas oleva info kontrollimine.** Kuludokumentide nimekirjas toodud info kontrollitakse 100% ulatuses kõikides MTdes ;
- 2. valimi alusel kuludokumentide kontroll.** Kuludokumentidest valimi moodustamise põhimõtted on kirjeldatud alljärgnevalt – valimi koostamise metoodika tugineb KAMIN miinimumnõuetel.

A) Valimi maht

Esitatud kuludokumentide nimekirja alusel koostab RÜ valimi kontrollitavatest kuluridadest. Valimisse sattunud kuluridadega seonduvad dokumendid tuleb toetuse saajal RÜ-le kontrollimiseks esitada. MT kontroll kuludokumentide alusel peab hõlmama minimaalselt 25% MT-ga abikõlblikuna tõendatavast summast ja vähemalt 5 kulurida. Juhul kui eelmise MT kontrolli raames ilmnes mitteabikõlblikke kulusid, siis leitakse vea määr ning vajadusel

¹ KredEx Krediidikindlustus loodi 2009. aastal.

suurendatakse eelpool nimetatud MT minimaalset kontrollitavat mahtu. Vea määr on tuvastatud mitteabikõlblike kulude protsentuaalne suhe ametlikult esitatud MT-s esialgselt deklareeritud abikõlblike kulude summasse. Kontrollitav MT kulude maht kujuneb seega järgmiselt:

Eelneva MT vea määr <i>(mitteabikõlblike kulude % abikõlblikest kuludest)</i>	Kontrolliulatus (% MT-ga abikõlblikuna tõendatavast summast)
0-0,99%	25% ja vähemalt 5 kulurida.
1-4,99%	50% kuludest või 25% kuludest ja lisaks 5 kulurida, mis sisaldavad vea määra aluseks olnud mitteabikõlblikku kululiiki.
alates 5,00%	100% kuludest või 25% kuludest ja kõik kuluread, mis sisaldavad vea määra aluseks olnud mitteabikõlblikku kululiiki.

B) Valimi moodustamise põhimõtted

- 1) Valimi moodustamise põhimõtted on järgmised:
 - valimisse valitakse MT-st iga finantstootegrupi kõige suuremamahulisem kulurida abikõlbliku summa järgi;
 - juhul kui MT-s on lisaks finantstoodetele veel muid kululiike (nt halduskulu), siis ka iga muu kululiigiga seotud kõige suuremamahulisem kulurida abikõlbliku summa järgi;
 - kui MT-s esineb kululiike, mille raames on varasemalt tuvastatud rikkumisi/mitteabikõlblike kulusid, siis võib nende kululiikidega seotud kuluridasid täiendavalt valimisse lisada². Tootetingimuste raames peab olema kontrollitud vähemalt 1 finantstoode, v.a juhul kui võrreldes varasemalt kehtinud tootetingimustega on muutus tingimustes väheoluline (tehnilist laadi vms).
- 2) Juhul kui esimese punkti põhimõtetel saadud valim ei kata MT valimi mahtu, siis puudujääva summa osas lisatakse MT-st kuluridasid juhuvalimiga.

Juhul kui menetleja on kontrollinud MT kontroll-lehe alusel mõnd kulurida enne MT ametlikku esitamist, lisab ta selle kulurea valimisse.

C) Valimi laiendamine mitteabikõlblike kulude tuvastamisel

- 1) Kui menetleja on kuludokumendid kontrollinud, suurendab ta vajadusel mitteabikõlblike kulude tuvastamisel kontrollitavat valimit. Selleks leitakse esmalt vea määr, mis on tuvastatud mitteabikõlblike kulude protsentuaalne suhe ametlikult

² Siin on tegu menetleja kaalutlusega. Menetleja hindab mh varasemalt tuvastatud rikkumise/mitteabikõlblike kulude iseloomu ja rikkumise/mitteabikõlblike kulude esinemise sagedust, selleks et otsustada täiendavate kulude lisamist valimisse.

esitatud MT-s esialgselt deklareeritud abikõlblike kulude summasse ning seejärel suurendatakse vajadusel valimit alljärgnevalt:

Vea määr (mitteabikõlblike kulude % abikõlblikest kuludest)	Kontrolliulatus (% MT-ga abikõlblikuna tõendatavast summast)
0,1-0,99%	Kontrollitakse lisaks vähemalt üks kulurida juhuvalimi alusel, arvestades mitteabikõlbliku kulu liiki võib juhuvalimi aluseks võtta MT-st sama kululiigiga seonduvad kuluread.
1,00-4,99%	50% kuludest või 25% kuludest ja lisaks 5 kulurida, mis sisaldavad vea määra aluseks olnud mitteabikõlblikku kululiiki.
alates 5,00%	100% kuludest või 25% kuludest ja kõik kuluread, mis sisaldavad vea määra aluseks olnud mitteabikõlblikku kululiiki.

- 2) Juhul kui ka laiendatud valimi alusel kontrollitud kuluridadest tuvastatakse täiendavalt mitteabikõlblike kulusid, siis laiendab menetleja valimit veel kord arvestades osa C esimeses punktis kirjeldatud põhimõtteid. Menetleja võib otsustada kontrollida MT-d 100%-liselt.

Kontroll-lehele märgib menetleja kontrollitava MT osas kontrolliulatus ning jätab kontrolljälje valimi moodustamise kohta, mida järgmise MT menetlemisel arvesse võetakse.

Üldjuhul teostatakse kontroll ühetasandiliselt, v.a. uue töötaja poolt menetletava esimese maksetaotluse puhul või riskipõhise vajaduse ilmnemisel. Juhul kui kontroll on kahetasandiline, siis suundub MT pärast I menetleja poolt kontrolli teostamist II menetlejale, kes kontrollib I menetleja kontrollitud kuluridadest juhuvalimi alusel 25% abikõlblikuna tõendatavast summast. Kui II menetleja leiab I kontrollis puudusi, mis mõjutavad kulu abikõlblikkust, siis saadab MT tagasi I menetlejale, menetlus jätkub vastavalt osale C.